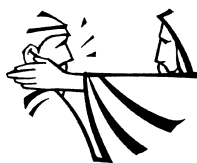

TREDJE SÖNDAGEN I FASTAN

O C U L I

Text: III Årg Högm Luk 4: 31–37. Predikan av Lars Borsgström

Jesus befinner sig i början av sin offentliga verksamhet. Han har just framträtt i Nasarets synagoga, predikat ett nådens år från Herren och sagt att de som hörde Honom nu stod inför de messianska profetiornas uppfyllelse. Folket tog dock inte emot Jesus som Messias, utan istället försökte de störta ned Honom från branten av det berg som Nasaret var byggt på (Luk. 4:29). Men stunden då Människosonen skulle dö för världens synder (jfr Joh. 12:23, 13:1 och 17:1) var ännu inte kommen, och därför kunde den uppretade folkskaran ingenting göra. Jesus gick bara rakt igenom hopen (Luk. 4:30).

Ingen kristen dör någonsin för tidigt, utan just den stund som Gud utsett för honom. Varje kristen har nämligen en uppgift att fylla här på jorden, och innan han utfört det som Gud tänkt åt honom kan inga fiender stoppa honom. David Hedegård skriver så träffande: ”En man är odödlig intill dess hans gärning är fullbordad.” Om detta gäller varje kristen gäller det naturligtvis ännu mycket mer Jesus Kristus, Guds Son och människosläktets Frälsare. Stunden för Människosonens förhärligande, då Han utgav sitt liv för oss, hade ännu inte kommit och därför var Han osårbar för Nasarets uppretade folkskara.

Efter det att Jesus blivit avisad i sin hemstad Nasaret - ”Ingen profet blir erkänd i sin hemstad” (Luk. 4:24) – begav Han sig ned till Kapernaum. Det var sabbat och Jesus undervisade i synagogan, precis som Han gjort i Nasaret. Han talade med makt och myndighet och folket drabbades av Hans ord. Så läser vi om något märkligt. I synagogan fanns en man med en oren ande. Det märkliga med detta var att i synagogan, som ju skulle vara ett Guds hus, *ett heligt hus*, dväljdes onda andar. Detta säger oss, att

ORENA ANDAR TRIVS MED FALSK RELIGION

Vid tiden för Jesu verksamhet här på jorden var judarnas religionsutövning svårt avfallen. De religiösa ledarna vid templet, saduceerna, kompromissade med den hedniska romerska överheten och kunde väl engagera folket för fädernas tro ungefär lika mycket som vår tids avfallna biskopar sätter det svenska folkets hjärtan i brand för Guds rike. De som hade de fromma människornas förtroende och beundran var istället fariseerna, men dessa anvisade buduppfyllelsens väg till rättfärdighet. Den fria nåden, evangeliet om frälsning genom Herrens lidande tjänares ställföreträdande död (Jes. 53), var man alldeles blind för. Där evangeliet är okänt trivs onda andar - även om det så skulle vara i en synagoga, i Jerusalems tempel eller i en nutida domkyrka. Där inte Ordet om Jesus predikas kan djävulen och hans onda andar dväljas ifred, alldeles ostörda. Hur länge denne orene ande funnits inne i synagogan vet vi inte, men det säger ändå något om fariseernas religion att han kunde uppehålla sig i själva gudstjänstlokalen – ända tills Jesus kom dit.

I Uppenbarelseboken 20:1-3 läser vi hur hjälplös djävulen är mot Jesus. Det står att Jesus, den store ängeln, binder satan med en kedja och håller honom fången under tusen år. Djävulen är en ond ande, ett immateriellt väsen ungefär i likhet med våra själar, och kan därför inte bindas med hjälp av en fysisk kedja gjord av metall. Vad är då kedjan gjord av? Vad symboliserar den? Kedjan är det heliga evangeliet. Endast det glada budskapet om Jesu försonande blod kan hindra djävulen från att störta människor i fördärvet. ”Guds Son uppenbarades för att göra slut på djävulens gärningar” (1 Joh. 3:8) och det är evangeliet om Honom som binder den onde. Den frälsta skaran i Himmelen hade övervunnit den store draken och var evigt frälsta just ”genom Lammets blod och genom sitt vittnesbörds ord” (Upp. 12:11).

Låt oss fortsätta en liten stund med Uppenbarelseboken 20. Satans fångenskap skall vara i tusen år -

hela den nytestamentliga tiden - och sedan skall han släppas lös för en kort tid. Vad innebär det? Kedjan som binder satan är som sagt evangeliet. Ju grumligare, svagare och mer sällan evangeliet predikas, ju längre blir den kedja som binder djävulen, ju större "svängrum" får han. I Kapernaums synagoga, där fariseismens lagreligion härskade, dväljdes den onda anden i godan ro. Men så är det nog dessvärre i de flesta kyrkor också hos oss. Jesus talar om ett stort avfall under den sista tiden före sin återkomst (Matt. 24:10-12, 15, 23-26) och inte minst i Uppenbarelseboken ser vi hur den sanna kyrkan undan för undan trängs tillbaka i världshistoriens slutskede och hur evangeliet förfälskas mer och mer (se t.ex. Upp. 9). Ser vi nu ut över vår tids kristenhet verkar det som att vi lever under det stora avfallets tid. Till slut kommer evangeliet att vara borta från jorden, eller predikas i så ringa grad att satan kan sägas vara helt lössläppt. Fullständigt lös och ledig kan han plåga och fördärva människornas själar hur han vill. När evangeliet inte ljuder längre finns ingenting som håller honom tillbaka. Men detta varar endast en kort tid, sedan kommer Jesus tillbaka. Vi kan jämföra med vad Jesus säger i Luk. 18:8: "Men när Människosonen kommer, skall Han då finna tron på jorden?" (Hedegård). "Den korta tiden" i Upp. 20:3 hör vi Jesus själv tala om i Matt. 24:22: "Och om inte den tiden förkortades, skulle ingen människa bli frälst. Men för de utvaldas skull kommer den tiden att förkortas."

Tillbaka till synagogan i Kapernaum. Så fort Jesus trädde in och började undervisa med makt och myndighet - inte alls som fariseerna - blev det oro i andevärlden. Den orene anden skrek: "Vad har vi med dig att göra, Jesus från Nasaret? Har du kommit för att fördärva oss?" Detta visar oss, att

JESUS ÄR ONDSKANS ÖVERMAN

Genast blev det fart på den orene anden. Den demonbesatte mannen kastades omkull, men utan att skadas, och anden för ut ur honom. Det skedde under skrik, vilket tyder på att anden vändades och led svåra kval i Jesu närhet. Alla onda andar måste genast ge vika i Jesu namn. De kan inte uthärda den Heliges närvaro. I en psalm sjungs det: "Den som beder innerligt: Davids son, förbarma dig! och sin nöd till Jesus bär, skall förnimma vem han är: // Onda maktens överman, Frälsaren som vill och kan lösa oss ur dödens band med sin kärleks starka hand" (Sv. ps. 40:1-2).

Det sista den orene anden skrek innan han lämnade mannen var: "Jag vet vem du är, du *Guds helige*." Detta visar att även demonerna visste och vet vem Jesus är, att Han är den levande Gudens Son. De visste att Han är den *Allrabeligaste* som skulle komma vid tidens fullbordan. Genom Daniels profetia hade frälsningen utlovats på följande vis: "Sjuttio veckor är bestämda över ditt folk och över din heliga stad för att göra slut på överträdelse, försegla synder, försona skuld, föra fram en evig rättfärdighet, fullborda syn och profetia och smörja den *Allrabeligaste*" (Dan. 9:24). Nu hade av den fastställda tiden sextionio årsveckor gått och det var snart dags för den Helige att krossa djävulen och hela hans anhang (jfr 1 Mos. 3:15). Redan när Jesus skulle födas hade ängeln Gabriel sagt till Maria: "Den helige Ande skall komma över dig, och den Högstes kraft skall vila över dig. Därför skall också barnet kallas *heligt* och Guds Son" (Luk. 1:35).

"Jag vet vem du är, du Guds helige", skrek alltså anden. Han och alla andra andar vet mycket väl vem Jesus är, men denna kunskap blir dem inte till frälsning, utan de bävar (jfr Jak. 2:19). "Har du kommit för att fördärva oss?" ropade han och visste själv svaret på frågan. Avslutningsvis skall vi säga, att

DEN FRÄLSANDE TRON INNEBÄR FÖRTRÖSTAN

Den frälsande tron innebär alltså inte endast ett försanthållande, d.v.s. kunskap om att Jesus är Guds Son. En sådan kunskap hade ju även demonen i Kapernaums synagoga. Den frälsande tron är mer än så. Den innebär också förtröstan. Luther säger att det är på de personliga pronomina det kommer an. Kristus måste bli Kristus för *dig* och *mig*. Fanny Crosby skrev sången "Låt mig få höra om Jesus" i denna anda, där det i tredje och sista versen lyder: "Det var *för mig*, som han dog, det var *för mig* som han uppstod. Herre, min Gud, det är nog" (Lova Herren 39:3).

I *Lilla katekesen* har Luther med denna personliga aspekt i förklaringarna till alla de tre trosartiklarna. Så talas det t.ex. inte i första artikeln om världens skapelse - vilket i och för sig kanske är synd med tanke på alla moderna liberalteologer som bejakar evolutionismen - utan enbart om hur "Gud har skapat *mig* och alla varelser, gett *mig* kropp och själ, ögon, öron och alla lemmar, förnuft och alla sinnen och att han ännu uppehåller sin skapelse. Dessutom försörjer han *mig* rikligen och dagligen med kläder och föda, hus och hem o.s.v." I den andra artikeln heter det sedan att Jesus Kristus "förlossat, förvärvat

och vunnit *mig* [--] på det att *jag* skall vara hans egen..." och i den tredje artikeln att den Helige Ande "kallar *mig* genom evangelium, upplyst *mig* med sina gåvor, helgat och behållit *mig* i en rätt tro".

Denna förtröstanstro har inte de onda andarna. Liksom de goda änglarna är befästa i sin godhet och helighet, är de fallna änglarna befästa i sin ondska och sitt fördärv. Det finns ingen möjlighet för dem att bli frälsta. Varför djävulen och hans änglar inte kan bli frälsta, men de avfallna människorna kan bli det genom ånger och tro, sägs inte i Skriften. Det sägs endast om Frälsaren, att "det är ju inte änglar utan Abrahams barn Han tar sig an" (Hebr. 2:16).

Det är alltså oss människor Jesus frälser. Han älskar oss och vill oss endast gott. Helvetet är inte berett åt oss utan åt djävulens och hans änglar (Matt. 25:41). Det är mot Guds vilja att du eller någon enda människa skall hamna där (1 Tim. 2:4). Den eviga elden har inte ställts i ordning åt människor. Däremot har Han gått bort för att bereda plats åt oss hos sin Fader i Himmelen (Joh. 14:2-3). Till alla dem som tror på Honom, till dem som förtröstar på sin Frälsare, kommer Jesus att säga på den yttersta dagen: "Kom. Ni min Faders välsignade, och ta i besittning det rike som stått färdigt åt er från världens begynnelse" (Matt. 25:34).

Amen.